

# Telesailak eta streaming plataformak

Plataforma hauek geure bizimodua aldatu egin digute neurri batean eta haien menpeko egin. Gai hori aztertuko dugu sekuentzia honetan, herritarren hainbat iritzi abiapuntutzat hartuta. Horretarako, honako ariketa hauek egitea proposatzen dizugu:



- Gaian sartzeko galderei erantzun.
- Audioa entzun. Ondoren, ulermen-ariketa egin eta iritzia eman.
- Aditz batzuen sinonimoak eman eta *harrapatu* aditzaren adierak landu.
- Pelikula bat aukeratu eta ikaskideak hura ikusteko konbentzitu.
- Iritzi-artikulua idatzi.

## 1. Telesailak eta filmak

Ikus-entzunezkoak modu askotara ikusten ditugu gaur egun: streaming plataformen bidez, telebistan, zineman... Talde txikitan jarrita erantzun galderei:

- Ikus-entzunezkoetan nolako edukiak ikustea gustatzen zaizu batez ere: pelikulak, telesailak, dokumentalak, bideo labur-laburrak...?
- Nola ikusten dituzu telebistan, zineman, mugikorrean...?
- Maiz ikusten dituzu? (egunero, astero...)

Nik oso pelikula gutxi ikusten ditut, baina telesailak asko gustatzen zaizkit. Kapituluak bata bestearen atzetik ikusten ditut, normalean mugikorretik. Egunero ikusten dut zerbait.

- Ba niri telesailak gustatzen zaizkit baina...

Komentatu taldean zein den gehienon joera.

## 2. Streaming plataformen eragina

a) Entzun Telesailak eta Streaming plataformak izeneko audioa eta ondoren egin ulermen-  
ariketa.



<https://labur.eus/Rs0Cw>



Adierazi adierazpen hauek egia ala gezurra diren:

|                                                                                                           | Egia | Gezurra |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|---------|
| Telesail gehienek trama edo istorio konplikatu samarra dute oinarrian.                                    |      |         |
| Gure denboraren % 10a baino gutxiago eskaintzen diogu telesailak ikusteari.                               |      |         |
| Gazteek telesailak bata bestearen atzetik kontsumitzen dituzte.                                           |      |         |
| Zinegile eta gidolariantzat onuragarriak izan dira streaming bidezko plataformak.                         |      |         |
| Errazagoa da prozesu tradizionalen proiektuak aurrera ateratzea plataformen bidez baino.                  |      |         |
| Kolektibo gutxiagotuek ikusgarritasun handiagoa dute streaming bidez eskaintzen diren telesailetan.       |      |         |
| Gaien aniztasuna zabalagoa izan ohi da plataformen sektorean.                                             |      |         |
| Nahi dena erraz eta eskura izateak balio eskasagoa eman die ikus-entzunezkoei, kontsumo-gai bihurtu dira. |      |         |

b) Binaka jarri eta eman iritzia. Ondoren, komentatu taldean ea bat etorri zareten.

Koldo Almandozek dio plataforma berriak gure bizitzetara egokitu direla, baina gu ere haien bila joaten garela. Eta gaineratzen du futbolarekin gauza bera gertatzen dela. Ados zaude konparazio horrekin? Arrazoitu erantzuna.

### 3. Aditzen ñabardurak

a) Testuan erabili diren honako aditz hauek badituzte beste ñabardura batzuk testuinguru desberdinetan. Bikoteka jarrita, nabarmendutako aditza erabili gabe, adierazi hiru esaldi hauek beste modu batera.

- ❑ Orain nahi dugula dena, eta gehiago nahi dugula beti, ezta? Horrelako korrante infinitu batean **entxufatu gara**.
- ❑ Plataforma berriak geure bizitzetara egokitu dira, adikzioa eragiteko daude diseinatuta eta **harrapatu egin gaituzte**.
- ❑ Ez dezagula geure burua engaina, gustuko ditugulako **jotzen dugu** telesailetara.



Argazkia: Pixabay

b) Erreparatu harrapatu aditzari. Zaletzeaz gain, aditz honek baditu beste esanahi batzuk ere. Binaka, irakurri esaldi hauek eta adierazi kasu bakoitzean zer esan nahi duen:

1. Kiroldegian **txankletak harrapatu** zizkidaten, piszinatik irtetea ez zeuden utzitako tokian. \_\_\_\_\_
2. Azkena atera zen **korrikalariak** lehen minutuetan **harrapatu** zituen gainerakoak. Erraz irabazi zuen lasterketa. \_\_\_\_\_
3. **Komunean harrapatuta gelditu** nintzen atera ezinik. \_\_\_\_\_
4. **Liburuak erabat harrapatu** nau, orduak ematen ditut irakurtzen. \_\_\_\_\_
5. **Lapurra** 20 minutura **harrapatu** dute. \_\_\_\_\_
6. **Hotzeria harrapatu** du nire lankideak eta gaur ez da lanera etorri. \_\_\_\_\_
7. **Gezurretan harrapatu** dut gaur goizean (\*). \_\_\_\_\_

(\*) Oro har, ekintza “desegoki edo ez ohiko” batean norbait atzeman dela esateko erabiltzen da egitura hau: norbait zerbaitetan harrapatu (lapurretan harrapatu, gezurretan harrapatu, edaten harrapatu eta abar).

## 4. Harrapatuko gaituen filma

Taldean, egin harrapatuko zaituzteten euskarazko film bat ikusteko proposamena. Guztion artean bat aukeratzeko, jarraitu urratsok:

1. Jarri hiruzpalau laguneko taldetan eta honako web-orrietan begiratu euskarazko filmen aukera:

<https://eliburutegia.efilm.info/eu/eliburutegia/lista/cine-en-euskera/>

<https://www.eitb.eus/eu/kultura/zinema-euskaraz/>

2. Adostu taldekideekin guztion gustukoa izan daitekeen filma.
3. Gainerako ikaskideek film horren alde egiteko, nabarmendu ahoz filmaren alderdi onak. Adibidez, aktoreen lana, istorioa, entretenitzeko gaitasuna, argazkia, musika...

### Ikusi arte.



2012ko umorezko film bat da. Uste dugu entretenigarria eta atsegina izan daitekeela. Pelikulak ezintasun fisikoak dituzten hiru gazteren istorioa kontatzen du: bat itsua da, bestea gurpildun aulkian dago eta hirugarrenak ez du mugikortasunik. Emakumeekin harreman intimoak ez dituzte inoiz eduki eta aitzakia horrekin Espainiara jotzen dute. Komedia bat da eta sari batzuk irabazi zituen. Ez ohiko egoerak kontatzen dira, denbora-pasarako, gure ustez, primerakoa!

4. Adostu filmik erakargarriena, denon artean zuen bozka emanez.



Argazkia: Pixabay

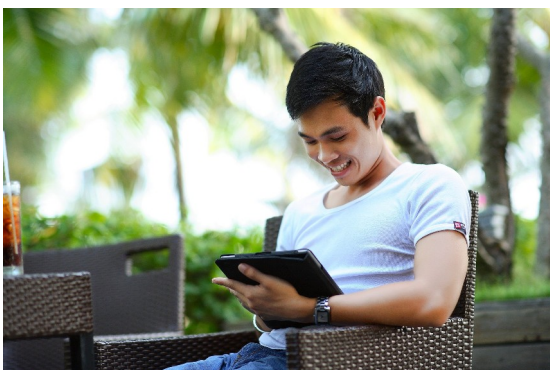
## 5. Streaming plataformak: onerako ala kalterako?

Streaming plataformei buruzko iritzi-artikulua idatziko duzu herriko aldizkariko Herritarren txokoa atalerako. Horretarako, jarraitu pauso hauek:

a) Entzundako elkarrizketan ikus-entzunezkoen plataformen alde onak eta albo-kalteak entzun dituzu. Zerrenda irakurri eta erantsi, ahal baduzu, zuri bururatzen zaizkizunak.

| Alde onak                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Albo-kalteak                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>❑ Ikusgarritasuna eman die hainbat gairi: LGTBI, emakumeak, gazteak... protagonista gisa errazago ateratzen dira.</li> <li>❑ Protagonistak pertsona asko izan daitezke, eta bakoitzaren istorioak garrantzia du.</li> <li>❑ Proiektuak aurrera ateratzeko erraztasun handiagoa modu tradizionalen baino.</li> <li>❑ Zinegile eta gidoilari askori lan duina eman die.</li> <li>❑ Kontsumitzeko eroso da.</li> <li>❑ (...)</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>❑ Menpekotasuna sortzen dute.</li> <li>❑ Kalitatezko gauza gutxi eskaintzen dira normalean.</li> <li>❑ Dibertsitate kulturalari kalte egiten diote. Gurea bezalako kultura txiki batek, adibidez, ia ez du tokirik plataforma horietan.</li> <li>❑ Ekoizpen kulturalik ia ez dago, egiten den guztia entretenitzeko egiten da nagusiki.</li> <li>❑ Zinemaren arteari balioa kendu dio.</li> <li>❑ (...)</li> </ul> |

b) Aukeratu aldizkarian idazteko rol bat:



Argazkia: Pixabay

- Streaming plataformen erabiltzailea
- Zinemazale amorratua
- Herriko kultura-zinegotzia
- Zinemazale amorratua dena, baina streaming plataformen harpideduna
- Zinema munduko langilea: ekoizlea, aktorea, gidoilaria...

c) Idatzi taulako ideiak kontuan hartuz zure iritzia herriko aldizkarian.



# ERANTZUNAK

## 2. Streaming plataformen eragina

1. Gezurra; 2. Gezurra; 3. Egia; 4. Egia; 5. Gezurra; 6. Egia; 7. Egia; 8. Egia.

## 3. Aditzen ñabardurak

1. Etengabe konektatuta gaude./ kateatuta gaude / etengabe lotuta gaude...  
2. Zaletu egin gaituzte / menpeko egin gaituzte...  
3. Aukeratzen / hautatzen ditugu telesailak

1. Lapurtu; 2. Besteenganaino iritsi; 3. Itxita gelditu; 4. Menpeko egin, zaletu; 5. Atzeman; 6. Hotzeria hartu; 7. Norbait agerian utzi, atzeman

# TRANSKRIPZIOA

**Katixa Agirre** – Orain nahi dugula dena, eta gehiago nahi dugula beti, ez? Entxufatu gara edo sartu gara horrelako korrante infinitu batean.

**Esataria 1** – Ainhoa Marzol telesailetak kritikoak, Rock de Luxe aldizkari kolaboratzaileak dio ez garela gu haien bila joan, plataforma berriak egokitu direla geure bizitzara, horrela harrapatu gaituzte.

**Ainhoa Marzol** – Azkenerako serie gehienak eginda daudela, lana ondoren etxera iritsi eta neurona beharrik gabe ikusi ahal izateko. Gehiengoak (gehieneak) behintzat trama oso sinpleetara jotzeko ohitura dutela, gutxi kostatzen zaizkigunak ikustea, ez digutenak eskatzen inongo esfortzurik, ez? Eta ulergarria da, nekatuta gaude... Eta serieak, bueno, azkenerako ikusten ditugu ba mobila eskutan dugula... eta ez diogu ezta geure buruaren ehuneko hamar bat eskaini behar, ez?

**Esataria 1** – Ikusentzunezkoen kultura berriaz egin du ikerketa Leire Azkunaga EHUko ikerlari eta doktore-ikasleak telesailek eta streaming plataformak adikzioa eragiteko eginak daude? Dena horretarako dago diseinatuta? Eta bai harrapatu gaituzte eta eragin, bereziki, gazteen bizimoduan.

**Leire Azkunaga** – Eurentzat da fast watching bezalako bat. Egon behar dira gaurkotuta telesailak, ikusi behar dituzte telesail asko, eta horrek adikzio bat sortzen du; amaitu nahi dute telesail bat jarraian beste batekin hasteko.

**Esataria 1** –Koldo Almandoz zinegilearen ñabardura: ez dezagun geure burua engaina, gustuko ditugulako jotzen dugu telesailak.

**Koldo Almandoz** –Hori gertatzen da, baina nik ez nukeena jarriko da ardura guztia sistema gaizto edo Orwellen begi handi honetan, ez? Baizik eta guk geuk hori bilatzen dugu. Hori da, ba futbolarekin gertatu den gauza bera gertatzen ari da serieekin.

**Esataria 1** –Bueno, eta Jin eta Joan zer da, streaming plataformek eskaini diguten eszenatoki berriaren onurak eta albo-kalteak?

**Esataria 2** –Bai, batetik, onurak, sektorean lan egiten dutenentzat, lan-aukera berriak...

**Katixa Agirre** –Hainbat zinegile eta gidoilarien lana duindu duela. Lan gehiago dago eta hobeto ordaindua.

**Koldo Almandoz** –Proiektuak aurrera ateratzeko askotan erraztasun gehiago daukazu arlo ofizialean sartuta, ETBk onartu, Eusko Jaurlaritzak onartu, komisiotako jendeak onartzen duen edo ez... prozesua askoz gehiago luzatzen da arlo tradizionalen plataformen sektorean baino.

**Esataria 1** –Gai minoritarioak sartu zaizkigu egunerokoan...

**Leire Azkunaga** – Ja(da) ez da bakarrik pertsonai(a) baten istorioa; dira istorio txikiak, denak lotuta eta horrek konplexutasun bat eragiten du, eta aberasten duela (duena) gure kultura, bisibiltate edo (ikusgarritasuna edo) ematen du talde minoritario horietara, ezta? Ba hori, LGTBI, gazteak... emakumeak ere protagonistak dira hainbeste (hainbat) telesailetan.

**Esataria 1** –Serie koralagoak dira?

**Ainhoa Marzol** –Protagonista asko dituzten serieak, eta pertsonaia bakoitzaren historiak garrantzia antzekoa edo berdina dauka. Horrek esan nahi du gaiak jorratzeko momentuan askoz ere aukera gehiago ematen duela.

**Esataria 1** –Telesailek bezero-tarte, target zabaletara jotzen dute, hain zuzen ere, bezero gehiago nahi dituztelako beren plataformek. Hortik josita albo-kalteak.

**Katixa Agirre** –Beste gauza batzuk zapaldu dituela, ezta? “arrasatu” egin du pixa bat. Dibertsitate kulturalari agian ez dio onik egin, ez?

**Esataria 1** –Hori Katixa Agirrek. Koldo Almandozek?

**Koldo Almandoz** –Kriterio eza eta aukera guztiak klik batetara izatea, ez? Eta horrek ekartzen duen desbalorizazioa. Hori musikan oso ondo ikusi dugu. Musikak galdu duen balioa, eta nik uste ikusentzunezkoak ere bihurtzen ari dira kontsumo-gai bat kultura-gai baten ordeztu.

**Esataria 1** –Eta Ainhoa Marzolek?

**Ainhoa Marzol** –Horiek bihurtu dira gure bizitzako zati handi bat, kulturalki behintzat XXI. mendeko kultura-zutabe nagusiak.